

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ALŐFIZETESI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A továbbszolgáló altisztek kedvezményeiről.

Irta: Dr. Végh Kálmán honv. min. fogalmazó.

Utóbbi időben a továbbszolgáló altiszteknek több oly kedvezmény biztosított, a melyek a nyújtott anyagi előnyök folytán megkönnyítik gyermekeik nevelését, hatékonyan előmozdítják az altiszteknek az irodai és kezelési alsóbbrendű hivatalnoki állások elnyeréséhez megkövetelt iskolai előképzettség megszerzését, továbbá megszüntetik azt az akadályt, a mely eddig az altiszteket ép azon polgári szolgálatba való átlépestől tartotta vissza, a mely szolgálatban, a katonaságtól (csendőrségtől) való kilépésük után, jövőjüket leginkább biztosíthatják.

E kedvezmények a következők:

- I. A törvényes tényleges szolgálati kötelezettségen túl szolgáló altisztek gyermekeinek tandíjmentessége.
- II. A magánvizsgát tevő altisztek tandíjmentessége.
- III. A m. kir. államvasutak szolgálatába átlépő igényjogosultsági igazolvánnyal ellátott bonvéd és csendőr altisztek nyugdíj után fizetési járulékaiknak a kincstár részéről való átvállalása.

A tapasztalat bizonyítja, hogy igen sok üdvös dolog csaknem egészen hatálytalan marad és pedig azon kettős okból, hogy vagy megfelelnek arról az érdekeltek vagy pedig, bár emlékezetükben van is a dolog, de nincsenek tisztában azzal, hogy mely uton és módon juthatnak hozzá azokhoz az előnyökhöz, a melyeket az érdekükben tett intézkedés vagy rendelkezés számukra biztosított.

Különösen is áll ez a felsorolt kedvezményekre, mert ha tekintetbe vesszük azt, hogy az ezen kedvezmények által érdekeltek vagyis az altisztek változnak, a régebbi generáció helyébe új lép: nem is csodálkozhatunk azon, hogy e kedvezmények feledésbe mennek, vagy legalább is, hogy nincsenek annyira köztudatban, mint a mily mértékben az magoknak az altiszteknek jól felfogott érdekében szükséges volna.

Ezek szerint úgy hiszem nem fogok fölösleges munkát végezni akkor, a midőn emlékezetükbe hozom a csendőrségi legénységnek e kedvezményeket s az ezekre vonatkozó rendelkezések felelevenítése mellett gyakorlati utmuta-

tást is adok arra nézve, hogy hogyan lehetnek e kedvezmények részeseivé!

Lássuk tehát egyenkint, hogy minő előnyöket is nyújtanak e kedvezmények és hogyan szereshetők meg azok.

I. A törvényes tényleges szolgálati kötelezettségen túl szolgáló altisztek gyermekeinek tandíjmentessége.

E kedvezményben, a mint az egyébként már magából a címből is kitűnik, azok az altisztek részesülhetnek, a kik a védtörvényben előirt tényleges szolgálati kötelezettségnek megfelelően, önként továbbszolgálatra vállalkoznak. Így tehát ez a kedvezmény a csendőrségi legénységre kiterjed.

A kedvezmény lényege a következő:

Az említett föltétellel rendelkezők gyermekei tandíjmentességben részesülnek:

1. az állami elemi, az állami felső nép, az állami polgári és az államilag segélyezett községi polgári iskolákban;
2. a budapesti m. kir. állatorvosi főiskolában, a magyaróvári, keszthelyi, debreczeni, kolozsvári és kassai gazdssági akadémiákban;
3. valamennyi m. kir. állami felső ipariskolában, állami ipar-, szak- és kézműves iskolában, valamint állami nőipariskolában.

Mіндеzen iskolákban a tandíjmentesség elnyerése végett kérvényt benyújtani, avagy szegénységi bizonyítványt felmutatni nem kell; az eljárás csupán annyiból áll, hogy az apa, gyermekének az iskolába való beiratása alkalmával, az iskola igazgatója vagy a beiratást eszközölő tanító (tanár) előtt igazolja, hogy ő tényleges szolgálatban álló csendőr s kijelenti, hogy gyermeke számára a tandíjmentesség kedvezményét igénybe venni óhajtja.

Mindenesetre czelszerű a beiratáshoz az illető előjáró parancsnoksága által kiállított s a tényleges szolgálatban állást bizonyító igazolványt vinni, a mely igazolványra különösen akkor lehet szükség, ha a beiratásra nem az apa, hanem az anya vagy esetleg csak maga a gyermek megy el.

A 2. és 3. pontokban felsorolt iskolákban pedig a tandíjmentesség elnyerése a már előbb említett feltételeken kívül még ahhoz is van kötve, hogy a felveendő növendék, a szükséges egyéb feltételek birtokában (meg-

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerszabója. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., mint **Reményi** legújabb képes-árjegyekét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldeték **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

felelő életkor, a megkívánt iskolai előképzettség) jó előmenetelt tanúsító bizonyítványt tudjon felmutatni és a felvétel után is, már mint az illető iskola növendéke. jó előmenetelt és szorgalmat tanúsítson.

Meg kell még jegyezni, hogy a budapesti állatorvosi főiskolában és a felsorolt gazdasági akadémiákban az évente fölvehető hallgatók száma korlátolt, s így ha a létszám teljes, többé már senkit sem vesznek fel. Ép azért ajánlatos, hogy azok, a kik gyermeküket ez iskolákba felvételre óhajtják, a felvételre idejekorán jelentkezzenek. A mint tehát ezekből látható, a tandijmentességi kedvezmény folytán a csendőrlegénységnek mód adatott nem csupán arra, hogy gyermekeiknek a leghörségesebb iskolai nevelést megadassák, hanem azáltal, hogy a tandijmentesség kedvezményét egyes felső iskolákban és szakiskolákban is igénybe vehetik, módjuk van arra is, hogy gyermekeiket kenyérkereső pályára kiképezetbessék és pedig a nélkül, hogy a tandijfizetés nagy anyagi terhét valaha is érezniök kellene.

II. A magánvizgát tevő altisztek tandijmentessége.

Az 1873. évi II. t.-cz. 5. §-a értelmében az igényjogosultsági igazolvánnyal ellátott altiszteknek, az említett törvény 4. §-ában felsorolt hivataloknál, intézeteknél stb. rendszeresítve levő irodai és kezelési alsóbbrendű hivatalnoki állásokra elsőbbségi igényük van.

A köztisztviselőik minősítéséről szóló 1883. évi I. t.-cz. szerint pedig az ily hivatalnoki állás elnyeréséhez négy középiszkolai osztály vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség beigazolása szükséges.

Az utóbb említett törvénynek ezen rendelkezése, vagyis az ily hivatalnoki állások elnyeréséhez előirt minősítés megszerzésének kötelezettsége az igazolványos altisztekre is érvényben állván, az igényjogosultsági igazolvánnyal ellátott altisztek is, ha ily irodai és kezelési alsóbbrendű hivatalnoki állást elnyerni óhajtanak, az előirt iskolai végzettséget be kell, hogy igazolják.

Kétségtelen, hogy a törvény ezen rendelkezése fölötté megnehezíti az altiszteknek az ily hivatalnoki állások elnyerését, mert a tovább szolgálatra vállalkozott altisztek túlnyomó része besoroztatása előtt nem szerezte meg a négy középiszkolai végzettséget.

Az altisztek nagy részének tehát a végből, hogy az igényjogosultsági igazolvánnyal történt ellátásuk után hivatalnoki állást nyerbessenek el, az onként tovább-szolgált idő tartama alatt kell megszerezniök az iskolai végzettséget.

Az altisztekben megvan a törekvés és a szolgálatuk alatt szerzett általános ismeretek folytán a kellő alap is arra, hogy megszerezzék a kívánt képesítést, s igazán csak elismeréssel lehet megemlékezni mindazokról az altisztekről, a kik terbes szolgálatuk mellett időt tudtak maguknak szakítani iskolai tanulmányokra. A törekvés és szorgalom azonban még nem elegendő arra, hogy e képesítést az altisztek megszerezhessék, ezek

csak nélkülözhetetlen előfeltételek. a siker biztosításához, de e feltételeken kívül még anyagi kitartás is szükséges. Egész határozottsággal lehet állítani, hogy nagyon sok altiszten meg volt volna a legjobb akarat az iskolai képzettség megszerzésére, de akaratuk az anyagiak miatt hajótörést szenvedett, mert bizony e képesítés megszerzése anyagi áldozatot is követel. A tanuláshoz szükséges könyvek beszerzése, leckeórák vétele már magukba véve sokba kerülnek, a mikhez járulnak még a vizsgálatok alkalmával fizetendő tandijak és vizsgadíjak.

Tagadhatatlanul szép összeget költ el az altiszte addig, a míg megszerzi a négy középiszkolai osztályu vagy az ezzel egyenértékű iskolai képzettségét, s ép ezért bizonyára nagy megkönnyebbülés volt az altisztekre az intéző körök az a gondoskodása, a melylyel az irodai és alsóbbrendű hivatalnoki állások elnyeréséhez megkövetelt iskolai előképzettség megszerzését az altiszteknek megkönnyítették azáltal, hogy részükre a magánvizsgálatoknál tandijmentességet biztosítottak. E kedvezmény szerint, a mely kedvezmény a csendőrlegénységre is kiterjed, az állami és államilag segélyezett községi polgári iskoláknál magánvizgát tevő magyar honos altisztek tandijmentességet nyernek, ha a tandij elengedése végett a vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz kérvényt nyujtanak be. A tandijmentesség iránti kérvényt az említett miniszter úrhoz címelve, az előjáró parancsnoksághoz kell eljuttatni, s e parancsnokság kötelessége azt közvetlenül a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz felterjeszteni.

A tandij elengedése folytán a magánvizsgálatoknál csak a vizgadíj fizetendő, a mely vizgadíj összege az állami és államilag segélyezett községi polgári iskoláknál egy osztályból teendő magánvizgálatért 30 korona, két osztály összevonása esetén 50 korona.

A polgári iskolai magánvizgálatokra általában, valamint a magánvizgát tenni szándékozók teendőire a vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendeletek főbb vonásokban a következőket tartalmazzák: (Tekintettel arra, hogy a tandijmentességi kedvezmény az altiszteknek csak az állami és az államilag segélyezett községi polgári iskoláknál van biztosítva, az alábbiakban is csak az ily iskoláknál teendő magánvizgálatokra vonatkozó rendelkezésekről fogok megemlékezni.)

1. A magánvizgálatok időpontja.

Az állami és községi polgári iskoláknál évente csak kétszer tartható magánvizgálat és pedig: december és június hónapokban. A december havi vizgálat a szabályszerű karácsonyi szünet alatt, a júniusi pedig a rendes tanulók vizgálatai után.

2. A magánvizgálatok helye és a vizgálatok napjai.

Vizgálatot csak abban a tankerületben lehet tenni, a melyben a folyamodó lakik. Kivételesen más, de csakis szomszédos tankerületben is lehet vizgát tenni,

A legjobb órák,

legszelelőbb ékszerék, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.

Javítások 5 évi jótállás mellett.

Arjegyék ingyen!

Indulás ; a csónakban Korvin főhadnagy mögött Jekelfalussy honvédelmi miniszter és Fülepp Kálmán főpolgármester.

Teljes erővel.

Korvin főhadnagy, motoresónakjának bemutatása Budapesten.

ha a vizagázandó lakóhelyének megfelelő tankerületben polgári iskola nincsen, vagy ha van ugyan, de ez a folyamodó lakhelyétől messze és nehezen megközelíthető helységben fekszik.

A magánvizsgálatok mindig az iskola helyiségeiben tartandók. A vizsgálati napok a kir. tanfelügyelővel egyetértőleg állapítandók meg s alkalmas módon közhirrre teendők.

3. Engedély a magánvizsgálatra.

Magánvizsgálatot csak a királyi tanfelügyelő engedélye alapján lehet tenni.

Az ez iránti kérvények a királyi tanfelügyelőhöz czimezve azon iskola igazgatójánál nyújtandók be, a melynél az illető magánvizsgát tenni egyébként jogosult. (l. 2. pontot.) A kérvényeket az iskola igazgatósága terjeszti fel a tanfelügyelőséghez.

Azok, a kik közhivatalban vannak alkalmazva, s magánvizsgálat engedélyezése iránti kérvényüket nem nyújthatják be közvetlenül az illető iskola igazgatóságához, hanem a fölöttes hatóságához tartozik azt benyújtani.

E szerint tehát a csendőrök a vizsgaengedélyre vonatkozó kérvényt előljáró parancsnokságuknál adják be s e parancsnokság küldi azután a kérvényt az iskola igazgatójához.

A magánvizsgálati engedély rendszerint egy osztályból teendő vizsgálatra szól. Kivételesen s csakis rendkívüli körülmények által indokolt esetben adhat a tanfelügyelő két osztály tárgyából összevont magánvizsgálatra engedélyt.

Ily összevont magánvizsgálatot ugyanegy tanuló egy tanévben csak egyszer tehet.

A magán- vagy összevont magánvizsgálatra engedélyt kérő, hiteles születési bizonyítvánnyal tartozik beigazolni, hogy életkora a vizsgálat idején megfelel azon osztálynak, a melyből magánvizsgálatot tenni akar.

Az a körülmény, hogy valaki az illető osztálynak megfelelő életkort már tulbaladta, a vizsgálatra bocsátó engedély megadásánál akadályul nem szolgál.

Elemi iskolai V. vagy VI. osztálybeli bizonyítvány alapján a polgári iskola II., illetőleg III. osztályának tantárgyaiból magánvizsgálat nem engedélyezhető.

A kinek tehát csak V., vagy VI. elemi osztályról szóló bizonyítványa van, az köteles a polgári iskola I. és II. osztályának tantárgyaiból szabályszerű s a követelményeknek mindenben megfelelő magánvizsgálatot tenni.

Ha a tanfelügyelő a vizsgaengedélyt nem adja meg, a folyamodónak jogában áll a tanfelügyelő határozatának kézbesítésétől számított nyolcz napon belül a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz a tanfelügyelő útján felebbezést beadni, a mely felebbezéshez a felszerelt folyamodvány is csatolandó.

4. A vizsgaengedély iránti kérvények felszerelése.

A kérvényhez a következő mellékletek csatolandók:

a) származási bizonyítvány;

b) az eddigi összes tanulmányairól, továbbá

c) a tanulmányok elvégzése vagy megszakítása óta lefolyt idő alatti foglalkozásáról szóló bizonyítványok és

d) erkölcsi bizonyítvány.

A vizsgaengedélyre vonatkozó bizonyítvány, ha az illető ahhoz szegénységi bizonyítványt csatol, bélyegmentes.

5. A magánvizsgálatról.

A magánvizsgálat két részre oszlik, u. m. írásbeli és szóbeli vizsgálatra. Az írásbeli vizsgálat a szóbelit megelőzi.

Írásbeli vizsgálatot csak oly tantárgyaktól lehet kivánni, a melyekből írásbeli vizsgálat alapján könnyebben meg lehet állapítani a vizgázó készségét, mint a szóbeli vizsga útján. Ilyenek lehetnek: nyelvtani gyakorlatok, fogalmazás magyar és német nyelvből, szám-tan, rajz.

Az írásbeli és szóbeli vizsgálat egymást kiegészíti s a vizsga eredménye a kettő egybevetése alapján állapittatik meg.

Ha valamely tanuló írásbeli dolgozatát nem oldja meg sikeresen, még azért tehet szóbelit, azonban a szóbelin tüzetesebben fog megvizsgáltatni. Kivétel ez alól a magyar nyelvi írásbeli dolgozat, mely ha nem sikerül, akkor az illető tanuló szóbeli vizsgálatra nem bocsátható.

Testgyakorlat és ének a magánvizsgálatnak nem tárgyai azonban a szépírás igen. A magánvizsgálat tantárgyai közül felmentést lehet kérni a mértani rajznak gyakorlati részéből.

E felmentést a kir. felügyelő adhatja meg.

6. A vizsgálati díjak befizetése.

A vizsgálati díjak közvetlenül a vizsgálat előtt az iskola igazgatója szedi be.

Az igazgató a vizsgálatra engedélyt nyert tanulónak a vizsgálati díjról nyugtát tartozik adni.

7. A vizsgálatról szóló bizonyítvány kiállítására és kiadása.

A bizonyítvány a szabályszerűen megejtett magánvizsgálat jegyzőkönyvének jóváhagyása után állítandó ki s csak akkor adható ki a tanulónak, ha a vizsgálat lefolyásáról szóló jegyzőkönyv a kir. tanfelügyelő jóváhagyó záradékával visszaérkezett vagy pedig ha a bizonyítvány kiadására a vizsgálaton esetleg jelenlevő kir. tanfelügyelő a jegyzőkönyv egyik pontjában vagy jelen nem léte esetében külön írásba foglalt intézkedésben engedélyt ad.

8. A javítóvizsgálatról.

Ha a magánvizsgálatra jelentkezett tanuló a vizsgálaton egy vagy legfeljebb három tárgyból megbukik: a tanári testület által, valamely később tartandó magánvizsgálat bátoridejét megelőző napon, javításvizsgálatra bocsátható.

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem
basználjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 p. rez. alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Korvin főhadnagy és Le Las gyáros.

Nézőközönség.

Korvin főhadnagy motorosának bemutatása Budapesten.

A ki tehát deczemberben állott magánvizsgálaton, ba ekkor megbukott, javító vizsgát legközelebb csak júniusban tehet; a júniusban tartott magánvizsgálaton megbukott tanuló pedig csak a következő deczemberben.

Javítóvizsgát csak abban az iskolában lehet tenni, a melyben a tanuló megbukott.

A javítóvizsgát díjmentes s e vizsgát engedélyezésére a tantestület jogosult.

A javítóvizsgát engedélyezése iránti kérvény az illető iskola tanári testületéhez czimezve az igazgatónál nyújtandó be és pedig az első ízben tett vizsgálatról számított négy hét alatt.

(A kérvény benyújtására l. egyébként a 3. pontban mondottakat.)

Az a tanuló, a ki a magánvizsgálaton háromnál több tárgyból megbukott, vagy ha már javító vizsgálatot tesz s azon akár ha csak egy tárgyból is elégtelen osztályzatot kap, osztályisméltésre utasítandó, s ez esetben már csak újabb folyamodvány alapján és a vizsgálati díj újabb lefizetésének kötelezettsége mellett bocsátható ismét teljes magánvizsgálatra.

Ha valamely tanuló a részére kitűzött javítóvizsgálaton nem jelentkezik, vagy a javítóvizsgát engedélyezéséért négy hétnél később folyamodik, már nem tehet javító vizsgálatot, hanem az összes tárgyakból újra teendő magánvizsgálat.

Tájékozás czéljából felsorolom azon városokat, illetőleg községeket, a melyekben állami vagy államilag segélyezett községi polgári iskolák vannak, a hol tehát a csendőrök a most tárgyalt feltételek mellett teendő magánvizsgálatok alkalmával a tandíjmentesség kedvezményében részesülhetnek.

a) Állami polgári iskolák:

1. Abonyi, 2. Abrudbánya, 3. Alsókubin, 4. Alsó-lendva, 5. Balatonfüred, 6. Bánffyhunyad, 7. Barót, 8. Békéscsaba, 9. Besztercebánya, 10. Breznóbánya, 11. Budafok, 12. Csáktornya, 13. Csongrád, 14. Dicső-szentmárton, 15. Dobsina, 16. Fiume, 17. Galgóc, 18. Gyergyóditró, 19. Győr, 20. Hajduszoboszló, 21. Hatvan, 22. Hódmezővásárhely, 23. Homonna, 24. Hosszú-falu, 25. Huszt, 26. Igló, 27. Kapuvár, 28. Karánsebes, 29. Kassa, 30. Késmárk, 31. Kézdivásárhely, 32. Kismarton, 33. Kisvárd, 34. Korpona, 35. Körmen, 36. Lippa, 37. Liptószentmiklós, 38. Marosvásárhely, 39. Mátészalka, 40. Mezőberény, 41. Miskolc, 42. Modor, 43. Mohács, 44. Monor, 45. Mór, 46. Nagybecskerek, 47. Nagykanizsa, 48. Nagyrőcze, 49. Nagyszentmiklós, 50. Nagyszőlős, 51. Nagytapolcsány, 52. Orosháza, 53. Orsova, 54. Palánka, 55. Pancsova, 56. Paks, 57. Pásztó, 58. Pinkafő, 59. Pozsony, 60. Sárvár, 61. Sepsiszentgyörgy, 62. Sopron, 63. Szeged I. ker., 64. Szeged III. ker., 65. Szeicz, 66. Szigetvár, 67. Szilágycseh, 68. Tapolca, 69. Temeskubin, 70. Tittel, 71. Tokaj, 72. Torda, 73. Turócszentmárton,

74. Ujpest, 75. Ujszenttamás, 76. Ujvidék, 77. Veszprém, 78. Zayugrócz, 79. Zólyom.

b) Államilag segélyezett községi polgári iskolák:

1. Apatin, 2. Beszterez, 3. Gyergyószentmiklós, 4. Kőszeg, 5. Oravicza, 6. Resicabánya, 7. Somorja, 8. Szekszárd, 9. Szombathely, 10. Zilah, 11. Zaombolya.

(Végo köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Egy gyujtogatással párosult lopás kiderítése.

Irta: Fenyvesi Mihály őrsvezető.

A maga nemében páratlan bűncselekmény történt Gács községben 1907. év tavaszának egy szép napján; melyhez hasonlót még keveset jegyezhetett fel a bűnkrónika. Épen azért tartom czelszerűnek azt ehelyütt közölni, hogy lássuk, mi mindenre képes egy elvetemült, emberi mivoltából kivetkőzött egyén, s így a nyomozásoknál szem előtt tartasuk, hogy a büntettesek világában ma már majdnem semmi sem tartozik az ugynevezett lehetetlenségek közé. Működésük közben bátorságot, rendkívül nagy ügyességet és emberfeletti erőt fejtenek ki, mely körülmények azután a járőröket — tekintve a gyanúsított egyén fizikumát és egyéb testi tulajdonságait — nyomozásoknál nem ritkán megtévesztik, mert a bűncselekményt az illető gyanúsított egyén által elkövetettnek bizonyos körülmények és okoknál fogva lehetetlennek vélik.

A fenti napon úgy reggeli 6 óra tájban az említett község lakossága azzal riasztatotott fel, hogy a község szélén levő róm. kath. templom tornya lángokban áll. A tűzoltóság a tűz lokalizálására kivonult. Ugyancsak a tűz helyszínére sietett a gácsi őrs akkor egyedül hon levő őrsparancsnoka Harai Tamás járásörmester is.

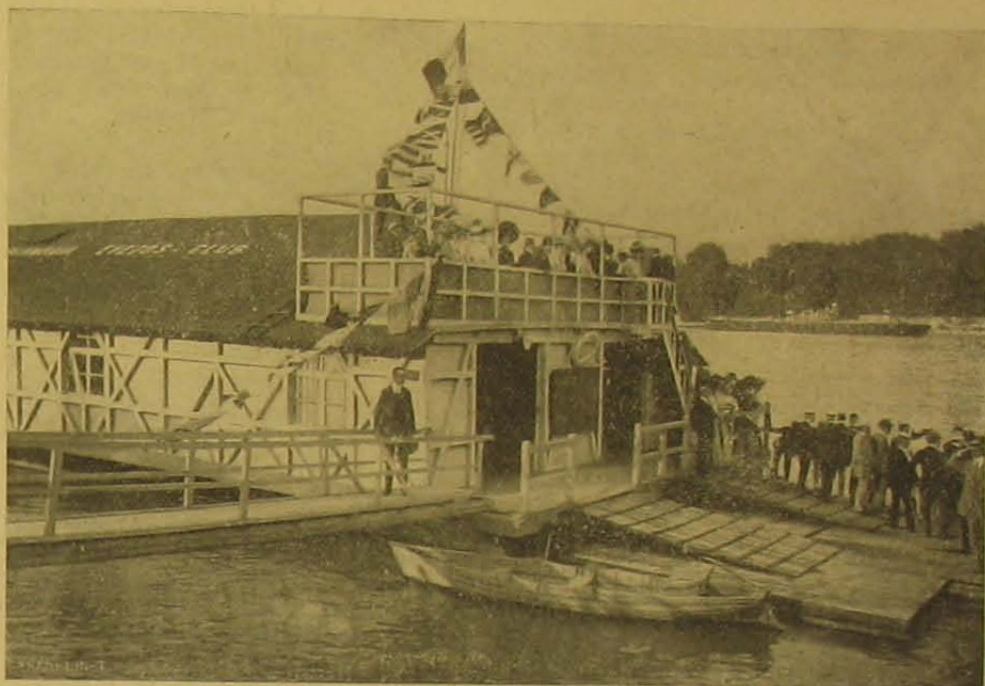
Én az őrsről, hol akkor mint másod altiszt voltam beosztva két csendőrrel a szomszédos őrskörletben levő bányász sztrájknál voltam. A tűz lokalizálása után, aznap a délelőtti órákban őrsünkre bevonulva, őrsparancsnokunk a tüzesetet velünk közölte és egyidejűleg megjegyezte, hogy a tűzoltókkal és az előjárósággal meg-ejtett helyszini szemle alkalmával megállapították, hogy nem csak gyujtogatásról van szó, mert a felgyújtott templomtornyban volt négy harang közül a legkisebbiket, mely 80 kgr súlyú alul 50 cm átméretű és 300 korona értékű volt, még a tűz kiütése előtt ismeretlen tettes ellopta. E szerint tehát lopással párosult gyujtogatással állunk szemben.

Miután megállapítottuk, hogy a vázolt cselekmény nem bosszú műve, hanem inkább vagyoni haszon szerzéséről van szó s a torony felgyujtása csak eszköz volt a lopás nyomainak megsemmisítésére: őrsparancsnokom meghagyta, hogy a nyomozást egy csendőrrel helyben ejtsem meg, ő maga pedig egy csendőrrel a községen kívül nyomozott. Összes besugóimat mozgósítottam, de eredménytelenül.

A templom, illetve a harangoknak ily módon történt megszenteltetésé folytán a katolikus hívek s így a besugóim is módfelett felháborodván, azon gyanújoknak adtak kifejezést, hogy azon aljas tettes vagy tettesek csakis a lopást és gyujtogatást megelőző napon arra járt kóbor cigányok lehettek. Ezen véleményüket azon-

Brucker Győző Nándor és Társa
órák, ékszerész. **GYŐR 33. sz.**

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm **500 képpel** ellátott árjegyzékemet. Kedvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kiszolgálás. — Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

A Pannónia evezős-klub háza, a honnan a csónak elindult.

Korvin főhadnagy motoresónakjauak bemutatása Budapesten.

ban nem osztottam, mert a meglehetősen magas toronyba, melynek ajtaja többnyire nyitva volt, csak egy bizonyos magassáig lehetett lépcsőn feljutni. Onnét pedig a harangok megközelítése és levétele csak a toronyban levő karfakon való ügyes felmászás által volt lehetséges. E körülmény tehát arra engedett következtetni, hogy a haranglopás tette egy a torony belsejében levő faalkotmányokkal sötétben is ismerős, ügyesen mászó, erős és bátor ember lehetett, aki a majdnem egy métermázsza nehéz harangot egymaga képes volt lecsavarni és onnét, valószínűleg kötelen a toronyba leeresztve, elvinni. Ezek szerint a tettetést ács, kőműves és ezekhez hasonlók, mászásban ügyes egyén személyében véltem feltalálhatni.

Hogy a feltervéseimből tiszta képet nyerhessek, a nyomozásnál a templom és a leégett torony építési illetve későbbeni renováltatási idejére és az azon munkálatozókat végző mesteremberek kilétére is ki kellett terjeszkednem. E közben megtudtam, hogy a templom s így a leégett torony is 1906. évben lett renováltatva és hogy az ácsok és kőművesek mind gácsi lakosok voltak. Ezek közül mint ácsmunkás egy B. nevű gácsi lakos is ott volt a munkánál, aki azelőtt kéményseprő mester volt, azonban az abbéli mesterség gyakorlásának jogát elvesztvén, ácsmesterséggel foglalkozott. Ezeket a mester embereket, kik majdnem valamennyien egy utcában laktak, meggyelendő, aron ürügy alatt, hogy mint szakembereket kikérdezsem, miként lehetett a tornyot belülről felgyújtani — elmentem lakásukra. B. volt kéményseprő mester kivételével honn is találtam valamennyit, de sem magatartásukból, sem más körülményből gyanum nem táplálta semmi mindaddig, míg a B. távolléte után érdeklődve annak nejtől meg nem tudtam, hogy ferje még a kora reggeli órákban elment hazulról az alig másfél órai távolságra levő Losonc városába élelmi szikketeket vásárolni. Minthogy pedig

ekkor már délután 5—6 óra volt a az illető még mindig nem jött haza, hosszas távolléte gyanusnak tűnt fel s a nyomozást ellene bevezettem. Megtudtam, hogy a valamikor jobb napokat látott volt kéményseprő mester, teljesen vagyontalan, bérházban lakik zilált anyagi viszonyok között, munka nélkül él. Lakásadója is, mert a házbért nem tudta megfizetni, felmondott neki s így ha pénzt nem tud teremteni, csak napok kérdése volt, hogy családjával együtt a legnagyobb nyomornak elébe nézve bajléktalanul marad. Tovább puhatólva megtudtam, hogy valaki a toronytűz előtti vagyis éjfél előtti időben, a már említett mesterek utcájából hol B. is lakott, egy kocsit (bintót) látott kigördülni, de sem a kocsist, sem pedig a hintóban ülőket nem ismerhette meg, csak sejtette, hogy az losonczyi bérkocsi lehetett. Miután a megejtett puhatólás szerint azon utcába a mondott időben senki idegen nem érkezett meg, sem pedig bérkocsin nem távozott el senki, azon gyanum támadt, hogy a szóbanforgó bérkocsin valószínűleg a lopott harang szállított el, mely feltévesemben nem is csatlakoztam.

Már este 7 óra volt s miután a B. házat a községi előjáróság felügyeletére bízta, Losoncra indultam, hogy B. vel, a ki még mindig nem érkezett haza, találkozhassak és hollétére nézve kikérdezhessem, ugyszintén az ismeretlen bérkocsis után is a nyomozást megkezdjem. B. vel azonban nem találkoztam, de az említett újjelen Gács községben járó bérkocsis kiletét megtudtam, ki egy pár kérdésemre megmondta, hogy R. losonczyi ócska vaskereskedőt vitte Gácsra bizonyos bér fejében. Azon kérdésemre, hogy kinél voltak ott és mit vittek oda vagy vittek el onnét, előadta, hogy ott egy utcában megálltak, s az ócskavaskereskedő ő neki borralót adva, kocsmába küldte s mire a kocsmából vissza jött a kocsin már egy nagy csomag volt elbe-

lyezve, de ugymond nem tudja, hogy azt kitől hozták és hogy mi volt benne. A csomagot azután a vaskereskedő lakására vitte, hol azt a segéd személyzet a kocsiról leemelve, az üzletbe bevitte.

Miután most már a gyanu nyomatékossnak látszott, legott két rendőrt magam mellé véve R. ócskavaske-reskedőnél kikérdezés végett megjelentem, ki ama fel-szólításomra: hogy azon tárgyat, melyet tegnap éjjel Gácsról hozott kocsin. adja elő, nem reagált ugyan mindjárt, hanem midőn figyelmeztettem, hogy különben kénytelen leszek házkutatást tartani, a keresett ha-rangot csakhamar előgurította az üzlet egyik rejtekhe-lyéből. R. azután beismerte, hogy a harangot B. volt kéményseprőjéről vette 180 koronáért, de hozzátette, hogy annak lopott voltát nem tudta.

B. elfogatrán, beismerte, hogy a harangot egyedül lopta s mivel a haranglopás felfedezésétől tartott, haj-nali órákban visszament a toronyba és annak deszka padlásán a magával vitt forgácsból tüzet rakott azzal a szándékkal és számításal, hogy a tűz következtében a többi harang el fog olvadni s így a lopás nem lesz kideríthető. Azután pedig, mint a ki jól végezte dolgát a toronyból egyenesen elment R. orgazdához a lopott harangért járó összeg átvétele végett.

Nevezett a bíróságnak átadatott, de mielőtt a földi igazságszolgáltatás sújtó karja utólérté volna, a vizsgá-lati fogságban meghalt. R. azonban, mint orgazda el-vette méltó büntetését.

A fenti esetből látjuk, hogy a bűncselekmény elkö-vetője, mily nagy megfontoltsággal s minden eshetőség-gel számítva dolgozik. Legfőbb törekvése a bűncselek-mény nyomát megváltoztatni, sőt ha lehet megsemmi-síteni. Mielőtt belefog egy bűncselekmény végrehajtá-sába, annak lefolyását s a bekövetkezhető veszélyt előbb maga elé képzeli s az esetleg helytelenül tervezett tak-tikáját megváltoztatja.

Ép azért szükséges, hogy a nyomozó járőr is adott esetben a bűncselekmény mikénti megtörténhetését szin-tén maga elé képzelje, a bűncselekmény elkövetés mód-jából lehetőleg megállapítsa, hogy a tettes kezdő-e vagy gyakorlott, ügyes vagy ügyetlen; a helyi viszonyokkal ismerős vagy ismeretlen egyén volt; a cselekmény nyere-ségvágy, érdek- vagy bosszúból lett-e elkövetve? Továbbá kell, hogy mérlegelje az esetleges előző, egy-idejű és utólagos gyanúkokat és okozati összefüggéseket s így a nyomozást terv szeriut hajtsa végre.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Időjelzés a fővárosban.

A régi budai és pesti magisztrátneokban megvolt a jóakarát, hogy az óralapok mutatóinak gondozásával meg-állapíthatóak a budai és pesti egységes idő jelzését és erről a közönség is tájékoztatást szerezhessen.

A most már lebontott régi városházára is ezért épít-tettek tornyot s azért helyeztek el ezen négytáblás órákat. Ennek éppen kétszáz esztendeje. Ez a régi városhá-zái toronyóra, ha rosszul mutatta is akkori pesti-k-nek néha az időt, de legalább egyformán mutatta. Hogy régi városházi órán levő időjelzés különben minél kifogástalanabb legyen, a tekintetes pestvárosi magisztrá-

tus az Úrnak 1721-ik esztendejének április 21-ik nap-ján olyan föltétellel fogadta föl Zalzer József német tanítót, hogy a tanításon és az adószedésen kívül ő házza föl a tornyos városháza óráját is. Ezért kapott Zalzer uram évi fizetésként harmincz forintot, nyolcz akó bort, ezenkívül újesztendőkor meg öt forintokat. Ebben az időben, de jóval később is, az időállás publi-kálására fölhasználták különben az éjjeli öröket, a bak-tereket és az úgynevezett turnereket is. Az éjjeli örök-nek ugyanis sok egyéb föladatuk mellett az is köteles-ségük volt, hogy éjjeli tíz órától kezdve reggeli ötig óránként kikiáltssák a pontos időt. Történt pedig ez ilyenféle versezetekben:

Éjfélt után óra három,
Pesti utcázt végig járom.
Alusztok vagy nem alusztok
Tűzre, vízre vigyázzatok.
Éjfélt után óra három . . .

A becsületes éjjeli öröknek azonban más föladatuk is vala. Éjnek évadján publikálniok kellett ugyanis azt is, hogy melyik korcsmáros milyen bort és mennyiért veszteget icczenként és pintenként, hogy a pesti szom-jas polgár a leggázvilágítástalanabb éjszakában eziránt is pontosan tájékozva legyen. Mivel pedig e kötelesség-teljesítésért minden éjjeli örök minden kocsmárostól két-két kupa bor járt, a derék bakterek éjfélt felé már úgy be voltak kapacitálva, — ha nem mindig is, de gyakorta — hogy a ritmusos időjelzésre képteleneknek bizonyultak.

A turnerek már más szerzet valának. Zenészek voltak s fönt laktak a régi városháza tornyában, a hol min-dennap délelőtt tizenegy óraker toronyzenét adtak, ré-szint azért, hogy a polgárok megigazíthatassák óráikat, részint azért, hogy a polgárnők a muzikaszótt hallván, siessenek az ebéd elkészítésével. A turnerek szolgálat-ták ezenkívül a belvárosi templomban az egyházi zenét is. Pest város 1791-iki zárószámadásában még két tur-ner szerepel, s mindegyik nyolczvankét forint harmincz krajczár évi fizetéssel, míg a városi reperáló órásmester csak évi harmincznyolcz forint fizetést kapott. A turner-intézmény 1847 táján szűnt meg s azóta csak a budai koronázó-templomban van néha-néha ünnepek előtti estén torony-zene.

Az egyöntetű időjelzésre való törekvés azonban leg-inkább 1830-ban nyert kifejezést. Ekkor volt félszázados jubileuma annak, hogy Budára helyezték át a Tudomá-nyos Egyetemet. Ez alkalmából az Univerzitas tanácsa elhatározta hogy a „Szent Gellérthegyen lévő csillag-vizsgáló-toronyból egy e végre készült harang által na-ponként jel adassék, a mely szerint Budán és Pesten minden toronybeli és egyéb órák egy bizonyos és a nap jelével egyirányú rendben igazíttassanak. A Gellér-hegy tetejéről azonban később eltűnt a csillagvizsgáló és az egységes időt jelző harang is. E helyett egy ócska mordályból löttek ki, állítólag mindenkor pont déli tizenkét óraker, a budai reálskola egyik ablakából. Ezt azonban csak a közeli szomszédok hallották s ezek se valami sokat adtak ennek a kissé ósdi időjelzésnek komolyságára, úgy hogy a fővárosi tanács nemrég be is szüntette és azt határozta, hogy a város különböző pontján villamos-áram szabályozta órákat fog fölállítani. Kár, hogy ez az igazán életrevaló terv mindezideig csak terv maradt.

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárból 30 kor., alkatrészekből és gummikból 20% áron. —
Árjegyzéket ingyen és bérmentéssel

DÉRY EDE

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —
kerékpár és varrógép nagyraktár

SZEGED.

KÉPEINKHEZ.

Korvin főhadnagy motorcsónakjának bemutatása Budapesten.

A különféle szárazföldi, vízi, légi stb. közlekedési eszközöknek már se szeri se száma. S hogy mily rendkívüli működést, találmányoságot fejtett ki az emberi elme, a míg az ősember egy- és kétkerekű talyigájától a mai modern vízi, vasuti és más szárazföldi közlekedési eszközök feltalálásáig és használható módon való elszállításáig eljutott és fejt ki napjainkban is, az csak akkor volna feltűnően észrevehető, ha mindama közlekedési eszközök időszerinti csoportokban összeállítva kerülnének elénk és így áttekintetnénk. Azt azonban ilyen áttekintés nélkül is tapasztaltattuk, hogy a mai emberiség, nem tudni mi okból, talán attól fél, hogy a közlekedési eszközök mozgatására használt állatfaj kivész vagy talán ösztönszerűleg, hogy az elemeket is igájába hajtja, sohasem állaterőt igyekszik alkalmazni az újabban feltalált közlekedési eszközök mozgatására, hanem a gázt, a villamosságot s más hasonló energiát s mint esetrel-esetre meggyőződhetünk róla, mindig szebb és szebb sikerrel.

Az újabban e téren elért eredmények egyike az a jelen számunkban közölt képeken is látható motorcsónak, a melyet Korvin főhadnagy a napokban mutatott be a Dunán a honvédelmi miniszternek és a székesfőváros főpolgármesterének, sőt e hó 13-án — a midőn Henrik porosz királyi herceg, mint Budapest vendége a Margitszigetet megtekintette — József főhercegnek és Henrik királyi hercegnek be lett mutatva a csónak. Korvin főhadnagy neve már nem ismeretlen olvasóközönségünk előtt, mert a lapok útján már a múlt évben értesült, mikor motorcsónakján Bécsből Budapestre jött. Már akkor is, de ezuttal is nagy tömeg bámulta a csodálatos vízi alkotmányt, a melynek bámulatos konstrukciója igen élénk bizonyítéka annak, hogy az a sokszor hangoztatott véges emberi elme még igen nagy tettekre képes.

HIREK.

Ellenszegülések. Bánti Sámuel kulai őrsbeli csendőr jun. 6-án d. u. 1/2 órakora bácsbodrogmegyei Kula községben, szolgálaton kívül, Doga István ellenszegülő ellen kardot használt. — Ugyancsak a bácsbodrogmegyei Vaskút községben pedig június 6-án este, Bukros Antal bátmonostori őrsbeli csendőr, szolgálatteljesítése közben egy névleg ismeretlen ellenszegülő ellen szuronyt használt. A fegyverbasználatok következtében mindkét ellenszegülő könnyű sérülést szenvedett.

Bányász sztrájk. A Brád székbelylyel bíró Rudai 12 apostol, bányatársulat üzeméhez tartozó Bárzabánya, Muszári, Ruda, Gurabárza, Valeamari és Valeaar-ezolni nevű aranybányákban alkalmazott 2000 munkás közül, június 11-én reggel 1/27 órakor, 1500 ember, béremelés követelésével sztrájkba lépett. A különben békésen viselkedő sztrájkolók közötti rend fentartására és a bányaművek biztosítására Árus József járásörmszter, brádi járásparancsnok vezénylete alatt 56 csendőr összpontosított. Az összpontosított legénység Hausenblasz Oszkár hadnagy, brádi szakasparancsnok felügyelete alatt áll.

Egy kőborczigány halála. Lakatos Ignác kőborczigány, Vén János őrsvezető és Marton Sándor próba-

csendőrből állott berettyóújfalusi járőr által a bihar-megyei Szentpéterszeg községben koldulás és csavargás miatt elfogatván, a rendőrbatóságna leendő átadása végett Berettyóújfaluba kísértetett, hol a községi fogdába záratván, ott június 11-én reggel 6 órakor, míg a járőr az őrsön mosakodott, állítólag szíveizélbűdés következtében meghalt. Az ügy kivizsgálása folyamatba tetetett.

Vizbefult csendőr. Hack Ferencz csendőr a vas-megyei Pinkamindszenten, június 3-án délután 1/2 órakor, fürdés közben a Pinka folyóba fult.

KÜLÖNFÉLÉK.

Divatos reklám. Amerika a reklám bazája. Nálunk el se binnék egyes reklám leírását, a mi Amerikában egészen közöséges dolog. Előttünk szinte hibetetlennek látszik, hogy egész háromemeletes ház nagyságu lepleken este óriási ködfátyol- és kinematográf mutatóványokat használnak föl reklámra. A legpazarabb tüzijáték-mutatóványok, melyeknél egész erdő rakéta száll a magasba, reklám-czélokat szolgálnak. Egy ásványvíz-czég újabban reklámul a munkálatlan embereket használta föl és minden emberre egy-egy roppant nagy ásványvíz-üveget adott. Azzal az üveggel az illetők egész nap sétálnak az utcán, a mellett hangosan éneklék az ásványvíz nevét, az árat s hogy hol kapható. Az amerikai czégek nem is sajnálják a költséget a reklámra és százezreknek költenek egyes czikkek reklamizására, a mit minden esetben busásan visszakapnak, sőt vagyont is gyűjtenek belőle.

Tarka pillangók tenyésztése. Londonban, a nagy világvárosban, a valóban művelt nagyközönség mindig több és több rokonérzést és kedvtelést tanusít a természet, a virágok és állatok világa iránt. Ismeretes a virágok szeretete, ismeretes az állatvédelmi törekvések rendkívüli pártolása, mely abban is nyilvánul, hogy a madártollaknak és bulláknak kalapdiszre való használata ellen alakult liga élén az angol királyné áll, és most a természetvilág kedvelésének áramlata abban is jelentkezik, hogy a londoni parkokban és sétálóhelyeken külön e célra tartott és tenyésztett pillangókat fognak a jövő hónap elején kibocsátani, hogy az üdülő közönség bennök gyönyörködhessek. Scarborough közelében külön pillangótenyésztő telepet alapítottak, a hol a pillangók minden fajtáját, kezdve a mezőkön röpködő közöséges pillangóktól az egyenlítőn honos legszebb exotikus fajtáig, okszerű módon nevelik és tenyésztik. Tavaly e telepen mintegy húszezer pillangó volt, melyeket London sétálóhelyein bocsátottak ki. Mintegy negyven-ezer álca az idej tenyésztésre áll rendelkezésre s most csak a szép időt lesik, hogy megfelelő kémiai eljárás után a pillangót kicsalják álcájából. Reménylik, hogy már rövid idő múlva a tarka pillangók ezreinek színpompája fogja a londoni sétálóhelyeket széppé, vonzóvá és kívánatosá tenni.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratos vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ha a válasz, könyességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és pontosabb jelen-

tőségül szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrehozásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézőskörléseknek eleje vételessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Udvariasság. Viselése nálunk még nincs megegyedve. Legközelebb már erre nézve is történik intézkedés.

Junius. Nem számíttatik be.

Cassualista. Nem pusztán a hosszú kard adja meg a tekintélyt. Nagyon csodáljuk, hogy Ön a fináncz szemlésszel és a rendőr altisztekkel «egyenrangú» akar lenni!?

9999. 1. Czégekét elvből nem ajánlunk és nem vállalunk kezességet sem. 2. Nem egészen «kösere».

R. M. cs. D. Jól teszi, ha nem hisz neki. Forduljon az orvoshoz; kigyógyul belőle.

1848. Azon kezdjük, hogy át sem léphet addig, a míg védkötelezettségének (10 hadseregbeli év) eleget nem tett. Kérdései tehát tárgytalanok. Bélyeget lapunk javára bevételztük.

Érdeklődő. A cs-11 b) jelzetű szervi határozványok 25. §-a értelmében: A csendőr számvivőtiszthelyettesek állománya kiegészítetik: a) oly «nőtlen» csendőr altisztekből, kik legalább is hat gymnaasiális osztályt vagy ezzel egyenjogositott más iskolát végeztek, a törzsörmeisteri tanfolyamot legalább is «jó» eredménnyel hallgatták, a számvivő tiszti szakvizsgát sikeresen letették és az «Elöléptetési szabály» feltételeinek megfelelnek; b) oly csendőrhadapródokból és zászlósokból, kik a megfelelően teljesített egy évi próbaszolgálat után a számvivőtiszti szakvizsgát sikeresen letették. Az a) alattiak közül azok, a kik magasabb képzettséggel bírnak, előnyben részesítendők.

II. A. Eltávolíthatja ather depratus vagy benoin rectificatummal.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Betűtalány.

Csuka. As Balaton.

Szótalány.

P-vel az egyháznak feje
V-vel a hiúság jele
Ly-el vasnt rajta robog
R-rel hidegben láthatod.

Megfejtési határidő: 1909 június 23.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Sanatoriium-sorsjegy lesz kisorsolva.

Lapunk 1. évi 23. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: «Mikor lesz a világ vége». — **Betűtalány:** «Kaszárnyokajna». — **Verstálány:** «Vasárnap».

Helyesen megfejtették: kápolnokmonostori őrs, gyantai őrs, Szász őrmester Pomete. Dobnán Péter jőrm. Csikszentmárton. Támpa Imre, Venczel János Predeál.

A kisorsolt Erzsébet királyné Sanatoriium-sorsjegyet a kápolnokmonostori őrsnek elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

Őrsáthelyezés.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület brassói szárnyának területén fekvő Derestyé községben elhelyezett volt őrs, 1909. évi június hó 1-én Botfaluba helyeztetett át.

Őrsök új beosztása.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület eperjesi szárnyának területén, az eperjesi járáshoz tartozott bertóti őrs 1909 június 1-ével, a kisszebeni-, a felsővízközi járáshoz tartozott zborói őrs pedig, ugyanazon nappal, a bártfai járásparancsnoksághoz osztatott be.

Különítmények felállítása.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület löcsei szárnyának területén fekvő Tátralomniczon és Gánócson; továbbá:

a kassai szárnyának területén fekvő Rankfüreden és Dobsinán; végül:

a sátoraljaújhelyi szárnyának területén fekvő Erödi bényén 1909 június 1-én egy-egy 2—2 főből álló különítmény állíttatott fel.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület zalaegerszegi szárnyának területén fekvő Balatonfüreden és

a soproni szárnyának területén fekvő Savanyukuton 1909 június 1-én egy-egy 2—2 főből álló különítmény állíttatott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Kinevezettek:

1909 június 1-ével:

zászlóssá:

Zöld Aladár, m. kir. I. sz. csendőrkerületbeli hadapród-örmeister; továbbá:

csendőr járásörmesterekké:

Varga István örm. (1. rangsz.) a IV.,
Fábos Mihály « (2. «) a VI. és
Harsa Imre « (3. «) a III. számú csendőrkerület állományában.

Áthelyeztetettek:

1909. évi május hó 1-ével:

a megfelelő eredménnyel teljesített próbaszolgálat után a m. kir. csendőrség állományába a következő badapródok:

Fliesz György, a cs. és kir. 46. gy. ezred tényleges állományából, a III.,

Kérjen ingyen és bérmentve

képes árjegyzéket: cs. és kir. szab. sérvkötők-,
hygienikus gummiáruk- és a betegápoláshoz szük-
séges eszközökről.

KELETI J. orvosi műszergyáros
Budapest IV. Koronahéreg-utca 17.

Rutkovszky Győző,³ a cs. és kir. 23. gy. ezred tényleges állományából, a IV.,

Nagy Lajos,³ m. kir. 20. honv. gy. ezred tényleges állományából, a VII.,

Huszár Ágoston,⁴ a m. kir. 18. honv. gy. ezred tényleges állományából, a VII.,

Herold Ádám,⁵ a m. kir. 8. honv. gy. ezred tényleges állományából, a VI.,

Preyer László,⁶ a cs. és kir. 44. gy. ezred tényleges állományából, a V.,

Fodor György,⁷ a m. kir. 11. honv. gy. ezred tényleges állományából, a III.,

Márton Lajos,⁸ a cs. és kir. 43. gy. ezred tényleges állományából, a I.,

Goldhammer Imre,⁹ a cs. és kir. 2. vonatezred tényleges állományából, a II.,

Baumann Dezső,¹⁰ a m. kir. 17. honv. gy. ezred tényleges állományából, a V.,

Seidler Endre,¹¹ a cs. és kir. 26. gy. ezred tényleges állományából, a VIII.,

somlyói Szilágyi Elemér,¹² a m. kir. 3. honv. gy. ezred tényleges állományából, a II.,

Mózer Emil,¹³ a m. kir. 24. honv. gy. ezred tényleges állományából, a VI.,

Vetter Ferencz,¹⁴ a cs. és kir. 44. gy. ezred tényleges állományából, a IV.,

Fejér Kálmán,¹⁵ a m. kir. 11. honv. gy. ezred tényleges állományából, a VII.,

dr. Hilberth Gyula,¹⁶ a cs. és kir. 69. gy. ezred tartalékállományából, a VI.,

Kriston György,¹⁷ a m. kir. 10. honv. gy. ezred tartalékállományából, a I.,

Szabados Kálmán,¹⁸ a cs. és kir. 63. gy. ezred tartalékállományából, a VIII.,

Uhlig László,¹⁹ a cs. és kir. 13. ágyusezred tartalékállományából, a III.,

Cseresnyés Aladár,²⁰ a cs. és kir. 48. gy. ezred tartalékállományából, a IV.,

Hazai Elemér,²¹ a cs. és kir. 6. gy. ezred tartalékállományából, a VI.,

Ceűrös Gyula,²² a cs. és kir. 66. gy. ezred tartalékállományából, a III.,

Novák Brunó,²³ a m. kir. 16. honv. gy. ezred tartalékállományából, a II.,

Isóó Jenő,²⁴ a cs. és kir. 61. gy. ezred tartalékállományából, a I.,

Gábor Péter,²⁵ a cs. és kir. 2. gy. ezred tartalékállományából, a III.,

Demetrovics Dezső,²⁶ a cs. és kir. 60. gy. ezred tartalékállományából, a VIII.,

Véghelyi Gyula,²⁷ a cs. és kir. 13. ágyusezred tartalékállományából, a VIII.,

Wagner Béla,²⁸ a cs. és kir. 46. gy. ezred tartalékállományából, a VII.,

Dezső Sándor,²⁹ a cs. és kir. 25. gy. ezred tartalékállományából, a V.,

Balogh András,³⁰ a cs. és kir. 26. gy. ezred tartalékállományából, a I. és végül

Azudt István,³¹ a cs. és kir. 34. gy. ezred tartalékállományából, a IV. számú csendőrkerülethez.

'Rangnap: 1905 szept. 1. (rangsz. 1.)

2	"	"	"	"	("	2.)
3	"	1907	"	"	("	1.)
4	"	"	"	"	("	2.)
5	"	"	"	"	("	3.)
6	"	"	"	"	("	4.)
7	"	"	"	"	("	5.)
8	"	"	"	"	("	6.)
9	"	"	"	"	("	7.)
10	"	"	"	"	("	8.)
11	"	"	"	"	("	9.)
12	"	"	"	"	("	10.)
13	"	"	"	"	("	11.)
14	"	"	"	"	("	12.)
15	"	"	"	"	("	13.)
16	"	1909 május	"	"	("	1.)
17	"	"	"	"	("	2.)
18	"	"	"	"	("	3.)
19	"	"	"	"	("	4.)
20	"	"	"	"	("	5.)
21	"	"	"	"	("	6.)
22	"	"	"	"	("	7.)
23	"	"	"	"	("	8.)
24	"	"	"	"	("	9.)
25	"	"	"	"	("	10.)
26	"	"	"	"	("	11.)
27	"	"	"	"	("	12.)
28	"	"	"	"	("	13.)
29	"	"	"	"	("	14.)
30	"	"	"	"	("	15.)
31	"	"	"	"	("	16.)

Nyugállományba helyeztetett:

1909 június 1-ével:

Milován Mihály m. kir. VIII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint »rokkant népfelkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhely: Nagybánya.

Okirattal megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter úr által:

Horváth Ferencz II., m. kir. VI. számú csendőrkerületbeli örmester egy rejtélyes gyilkosság tettesének kiváló leleményességgel és rendkívül ügyes tapintatossággal való kiderítéseért.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Móra József járásörmester, mert egy szándékos emberölési kísérlet és számos különféle lopás tettesét leleményes és fáradságos nyomozással kiderítette és a tette-

seket az igazságszolgáltatásnak átadta, a mellett mint őrs- és járásparancsnok a közbiztonsági szolgálat terén lelkiismeretesen és eredményesen működött, a mi által előjárói megelégedését is kiérdemelte.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Döbi István cz. őrsvezető és V. Varga Miklós csend. cz. őrsvezető, mert egy szándékos emberölési kísérlet, utóbbi még számos különféle lopás tettesének kiderítésénél is, őrsparancsnokukat fáradságot nem ismerő kitartással határozottan támogatták.

Előléptettek:

1909 június 1-én:

az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában: Király András és Szabó Márton; továbbá:

1909 június 4-ével:

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában: Farkas József III., Samu Ferencz, Kovács Sándor III. és Molnár Károly csendőrök, *csendőr címzetes őrsvezetők*ké.

Jelvénypótdíj.

Bognár Jakab VI. számú csendőrkerületbeli járás-őrmester részére a m. kir. honvédelmi miniszter urnak 1909 május 18-án 50,696/16. szám alatt kelt rendelete alapján, addig is míg neki az általa birtokolt arany érdemkereszt után illetékes napi 64 fillérből álló jelvénypótdíj folyósítható lesz, 1909 június 1-étől kezdődőleg napi 32 fillér jelvénypótdíj folyósíttatott.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi I. osztályu katonai szolgálati jellel előléptetett:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában: Tamás András járásorm. 1908 okt. 6-án.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel előléptetett:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában: Tóth Lajos I. cz. őrm. 1908 nov. 27-én, Drenyovszki Ádám őrsv. 1909 jan. 11-én, Vlasztity Oresztia cz. őrsv. 1909 febr. 8-án, Luttmann György cz. őrmester 1909 márcz. 6-án és Pataki Gábor cz. őrsvezető 1909 május 15-én.

Névváltoztatás.

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában: Muzorád (Boszorádi) Mihály ujoncz vezetéknevét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 évi május 11-én 57,511/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Molnár-ra” változtatta.

PÁLYÁZATOK.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetőségénél:

1 hivataloszolgai,
6 váltókezelői,
2 pályasári.

A m. kir. államvasutak budapest-balparti üzletvezetőségénél:

3 hivataloszolgai,
3 állomásműházosi,
3 vonatfékezői,
3 váltókezelői,
2 pályasári állás.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségénél:

1 hivataloszolgai,
2 vonatfékezői,
4 pályasári állás.

Fizetés 800 korona, a pályasári állásnál 600 korona. Valamennyi állásnál 150-300 korona lakbér és természetbeni egyenruházat, a vonatfékezői állással ezenkívül kilométerpénz jár.

Minden állásnak a végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona napibérrrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgalat.

Egy hivataloszolgai állás a csikszerepai kir. járásbírósnál fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 280 korona. Ruhailletmény 100 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a csikszerepai kir. törvényszék elnökéhez 1909 július 8-ig.

Egy hivataloszolgai állás a belényesi m. kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 160 kor. Ruhailletmény 100 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a nagyváradai m. kir. pénzügyigazgatóságához 1909 július 15-ig.

Egy fegyházőrmesteri állás a kolozsvári kir. főügyészség területén. Fizetés 1000 korona. Lakpénz 380 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kolozsvári kir. főügyészséghez 1909. évi július hó 8-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Őrskörlet leírás nyomtatvány kapható raktárunkon az előírt minta szerinti nagyságban darabonként 4 fillér árban.